

prima instanță: V. Negru
instanța de apel: L. Popova, M. Moraru, S. Caitaz

dosarul nr. 2rac-391/2014

DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Galina Stratulat
Judecătorii Iurie Bejenaru, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Iurie Diaconu

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Energocom” în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Energocom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Agenția Națională de Reglementare în Energetică cu privire la încasarea diferenței la plata energiei electrice recepționate, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Energocom” și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2013

c o n s t a t ă

La 22 mai 2012 SA „Energocom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA, intervenient accesoriu Agenția Națională de Reglementare în Energetică cu privire la încasarea diferenței la plata energiei electrice recepționate.

În motivarea acțiunii a indicat că, SA „Energocom” fiind o societate pe acțiuni cu 100% capital statutar asigură procurarea și furnizarea energiei electrice de echilibru din Ucraina, în scopul menținerii echilibrului dintre producția și consumul energiei electrice în sistemul electroenergetic al Republicii Moldova, totodată asigură funcționarea în paralel a sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei.

Menționează reclamantul că, în perioada 01 octombrie 2010 – 30 martie 2011 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a refuzat de a încheia contractual cu privire la furnizarea energiei electrice de echilibru. Ca rezultat nu a avut acoperire contractuală asupra volumelor de energie electrică consumată și a avut loc consumul nesanționat de energie electrică, astfel, fiind încălcate cerințele p. 5.2.1 -5.2.4 din Regulile pieței energiei electrice ale RM nr. 75 din 12 februarie 2003, care prevăd încheierea contractelor bilaterale în formă scrisă.

Mai invocă că ÎCS „Red Union Fenosa” SA a semnat actele de livrare-recepționare a energiei electrice, confirmînd astfel consumul energiei electrice de echilibru ce aparține reclamantului și a achitat cantitatea consumată la un preț de 0,0693 dolaru SUA/kWh, preț care a fost stabilit unilateral de pîrît, în baza costului

energiei electrice furnizată în perioada relațiilor contractuale pînă la 31 octombrie 2010.

Astfel, consideră reclamantul, că în rezultat nu a avut acoperire contractuală asupra volumului de energie electrică consumată și a avut loc consumul nesanționat de energie electrică de către pârât, formându-se o diferență de plată în mărime de 4 534 722,90 lei.

Solicită reclamantul încasarea sumei în mărime de 4 534 722,90 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2013 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 14 decembrie 2013 nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SA „Energocom” a depus cerere de apel împotriva acesteia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014 a fost respins apelul SA „Energocom” și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2013.

La 06 iunie 2014 SA „Energocom” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014 și a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2013, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului SA „Energocom” a invocat că la examinarea cauzei instanțele judecătorești nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului.

Susține că, instanțele judecătorești au apreciat eronat probele prezentate la materialele cauzei și au făcut constatări eronate care nu sunt probate fiind în contradicție cu probele existente la materialele cauzei.

A mai invocat că instanțele de judecată au înlocuit noțiunea de energie electrică de echilibru cu noțiunea de energie electrică, deși acestea sunt diferite.

Conform art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că Curtea de Apel Chișinău a expediat părților la decizia instanței de apel redactată, motiv din care instanța de recurs consideră că recursul declarat la 06 iunie 2014 de SA „Energocom” este depus în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărîrilor contestate și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Materialele cauzei denotă faptul că, la 26 noiembrie 2007 SA „Energocom” în calitate de furnizor și ÎCS „Rețelele Electrice” SA, ÎCS „Rețelele Electrice de

Distribuție Centru” SA și ÎCS „Rețelele Electrice de Distribuție Sud” SA în calitate de cumpărători au încheiat contractul nr. 2s-26507, obiectul căruia constituie furnizarea de către SA „Energocom” a energiei electrice cumpărătorilor nominalizați.

Conform clauzelor contractului pct. 1.2; 1.3, furnizorul s-a obligat să livreze cumpărătorilor energie și putere electrică în perioada contractată și în condițiile prevăzute de contract și a anexelor acestuia, iar cumpărătorii și-au asumat obligațiunea să recepționeze și să achite energia electrică achiziționată conform condițiilor contractului și anexelor acestuia.

Materialele cauzei mai denotă că, părțile pe dosar pentru anul 2010, lunar încheiau acorduri adiționale cu privire la prețul în dolari SUA a energiei electrice de balansare recepționată de cumpărători.

Potrivit actelor cauzei, SA „Energocom” la 29 octombrie 2010 a expediat în adresa ÎCS „Red Union Fenosa” SA acordul adițional nr. 66 și 67 cu privire la stabilirea prețului energiei electrice de balansare livrate pentru perioada 01.10.2010-30.03.2011 în mărime de 0,145036 dolari SUA pentru 1 kwh, oferte neacceptate înscris de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Astfel, instanța de recurs constată că în perioada 01 octombrie 2010 – 30 martie 2011, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a consumat nesanționat energie electrică de echilibru, prin ce a cauzat SA „Energocom” un prejudiciu în mărime de 4 534 722,90 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că nu corespund materialelor dosarului constatările instanțelor de judecată, precum că pe dosar au apărut divergențe contractuale în privința modificării prețului la energia electrică livrată, adică, potrivit instanțelor de judecată, în perioada 01 octombrie 2010 – 30 martie 2011, între SA „Energocom” și ÎCS „Red Union Fenosa” SA a fost încă în vigoare contractul de furnizare a energiei electrice.

Conform pct. 10.10 al Contractului nr. 2s-26507 din 26 noiembrie 2007, a fost prevăzut că, contractul intră în vigoare la data semnării și coordonării acestuia de către ANRE, Ministerul Industriei și Infrastructurii și ÎS „ Moldelectrica” și va fi valabil pe un termen de 1 an de la data semnării acestuia, cu posibilitatea prorogării termenului de valabilitate prin acordul părților.

Mai mult ca atît, conform pct. 10.7 al Contractului respectiv, în eventualitatea în care vor fi introduse modificări în condițiile Contractului încheiat între „Furnizor” și contractantul acestuia din Ucraina, „Furnizorul” va fi îndreptățit să propună „Cumpărătorilor” acceptarea condițiilor similare. În cazul în care „Cumpărătorii” vor accepta condițiile propuse, Contractul va fi considerat prolongat, iar în cazul care „Cumpărătorii” nu vor accepta condițiile propuse Contractul respectiv va fi considerat reziliat”

Astfel, instanța de recurs constată că din 01 octombrie 2010, Acordul adițional nr. 65 la Contractul de furnizare a energiei electrice nr. 2s-26507 din 26 noiembrie 2007 încheiat între SA „Energocom” și ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu era în vigoare, ceea ce exclude orice referire la relațiile contractuale dintre părți.

Prin urmare, Colegiul reține că ÎCS „Red Union Fenosa” SA, nu a semnat acordul adițional nr. 66 la Contractul de furnizare a energiei electrice nr. 2s-26507

din 26 noiembrie 2007, însă a consumat energie electrică de echilibru, astfel acceptînd tacit condițiile acordului adițional nr. 66.

Nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că, SA „Energocom” în calitate de ofertant, a solicitat prin acordul adițional consimțămîntul ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a accepta modificarea spre majorarea prețului la energia electrică, însă oferta propusă a fost respinsă în scris de cumpărător, de unde rezultă că oferta de majorarea prețului la energia electrică pentru perioada prescrisă a fost respinsă de cumpărător, corespunzător rămînînd în vigoare prețul convenit anterior de părți, deoarece conform pct. 3 a acordului adițional nr. 65 la Contractul nr. 2S-26507 din 26 noiembrie 2007, prețul unui kWh de energie electrică de balansare furnizată cumpărătorului de furnizor în luna septembrie, începînd cu 01 septembrie 2010 pînă la 30 septembrie 2010 a fost stabilită în mărime de 0,0693 dolari SUA.

Totodată, în aceste condiții, ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu a încetat consumul energiei electrice respective. Astfel, a fost încălcat dreptul inviolabil de proprietate al SA „Energocom” asupra energiei electrice de echilibru achitată de aceasta.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că în urma consumului energiei electrice de echilibru ÎCS „Red Union Fenosa” SA a cauzat SA „Energocom” un prejudiciu material în mărime de 4 534 722,90 lei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că toate probele enumerate mai sus au fost apreciate în mod arbitrar de către prima instanță și instanța de apel.

Concluzionînd instanța de recurs consideră cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată ca întemeiată și necesar a fi admisă, urmînd a admite recursul, a casa hotărîrile instanțelor judecătorești și a emite o nouă hotărîre de admitere a cererii de chemare în judecată.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din normele menționate instanța de recurs reține că pentru înaintarea cererii de chemare în judecată SA „Energocom” a achitat taxa de stat în mărime de 50 000 lei, conform ordinului de plată nr. 129 din 17 mai 2012, pentru înaintarea cererii de apel a achitat taxă de stat în mărime de 37 500 lei, pentru înaintarea cererii de recurs a achitat taxa de stat în mărime de 25 000 lei, astfel urmînd a încasa de la intimat cheltuielile de achitare a taxei de stat.

Prin urmare, reieșind din cele relatate și conform normelor de drept enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, circumstanțele pricinii au fost constatate de instanțele inferioare, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară

verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SA „Energocom”, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri.

În conformitate cu art.art. 444, 445 alin. (1) lit. b), 445 alin.(3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Energocom”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Energocom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Agenția Națională de Reglementare în Energetică cu privire la încasarea diferenței la plata energiei electrice recepționate și a cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea Societății pe Acțiuni „Energocom” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Agenția Națională de Reglementare în Energetică cu privire la încasarea diferenței la plata energiei electrice recepționate și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni în beneficiul Societății pe Acțiuni „Energocom” suma de 4 534 722 (patru milioane cinci sute treizeci și patru mii șapte sute douăzeci și doi) lei, 90 bani.

Se încasează de la Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni în beneficiul Societății pe Acțiuni „Energocom” cheltuielile de judecată în mărime de 112 500 (o sută doisprezece mii cinci sute) lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Iurie Diaconu